

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Liliana Pasat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

Budăi Vitalie XXX, născut la XX,
originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 04.01.2017 pînă la 19.06.2017;

Instanța de apel de la 12.07.2017 pînă la 18.04.2018;

Instanța de recurs de la 23.06.2018 pînă la 07.08.2018.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor ordinare în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 19 iunie 2017, a fost încetat procesul penal în privința lui Budăi Vitalie pe art. 327 alin. (1) Cod penal, pe motiv că, fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional.

A fost încetat procesul contravențional pornit în privința lui Budăi Vitali XXX, născut la 06.10.1976, în baza art. 312 Cod contravențional, din motivul prescripției răspunderii contravenționale.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut că, Budăi Vitalie se învinuiește de către organul de urmărire penală de faptul că, la 15.12.2015 aproximativ pe la orele 10:00 activînd în conformitate cu Ordinul nr.XXX în funcția de șef de post, ofițer superior de sector al Postului de Poliții Cuconeștii Noi al Sectorului de poliție nr. 4 (Zăbriceni) al Inspectoratului de Poliții XXX al IGP al MAI, fiind în virtutea legii persoană publică, fiind obligat conform atribuțiilor de serviciu reglementate de fișa de post aprobată de Șeful IP XX al IPG la 25.01.2015 să primească și să înregistreze sesizările, petițiile, alte înștiințări și informații cu privire la infracțiuni, contravenții, incidente și evenimente ce afectează securitatea persoanelor și ordinea publică, de a întreprinde măsuri oportune prevăzute de lege pentru soluționarea lor precum și avînd alte obligațiuni cu privire la descoperirea altor fapte ilegale, contrar prevederilor art. 11 din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012 unde este reglementat că „poliția apără viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, proprietatea privată și publică și alte drepturi legitime ale persoanei și comunității, exercitând atribuțiile prevăzute la art. 19-21 din lege” intenționat, ca motiv avînd interesele manifestate prin avantaje nepatrimoniale și anume de a-și ușura activitatea și de a nu respecta ordinea legală, la adresarea cet. Chimacovschi Ivan, locuitor al XXX, pe care nu a înregistrat-o în conformitate cu prevederile legislației în vigoare cu privire la infracțiunea de furt a unor bunuri și anume piese de tractor și unui câine de rasă care îi aparținea cu drept de proprietate familie sale, indicând în paralel și

persoana bănuită, a intervenit în favoarea soluționării cererii date în afara cadrului legal prin încercarea aplanării situației de conflict în scopul împăcării victimei și al persoanei vinovate de comiterea infracțiunii date, oferindu-le un termen de împăcare, încercare care a eșuat și care a avut loc pentru a nu fi înregistrată plîngerea în mod legal. La fel, Budăi Vitalie se învinuiește de faptul că ulterior, la 29.12.2015, avînd aceeași funcție, activînd în aceeași instituției din cadrul MAI, cu deținerea acelorași obligațiuni de serviciu, cu intenția de a-și ușura activitatea și de a nu respecta ordinea legală, la adresarea repetată a lui Chimacovschi Ivan, locuitor al s. XXX, cu plîngere scrisă referitor la faptul sustragerii de la el din gospodărie a mai multor bunuri și anume piese de tractor și un cîine de rasă, în urma căruia i s-a cauzat un prejudiciu materiale de 5 500 lei, folosind situația de serviciu, prin abuz de serviciu, fiind în virtutea legii obligat să înregistreze în mod corespunzător plîngerea, a inacționat cu scopul tănuirii infracțiunii date și despre care a fost informat prin plîngere, nu a înregistrat cererea în modul corespunzător, prin ce nu a respectat prevederile pct. 5 al Instrucțiunii aprobate prin ordinul nr. 12/254/286/0/95 din 18.07.2008 și mai mult ca atît, a deteriorat-o în prezența victimei, astfel acesta fiind lipsit de posibilitatea la moment de a-și repara un prejudiciu considerabil, precum și persoana vinovată rămânând nesancționată.

Parte acuzării, a încadrat acțiunile sus-menționate ale lui Budăi Vitalie conform prevederilor art. 327 alin.(1) Cod penal - folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, adică aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei fizice sau juridice

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată, procurorul a înaintat apel, prin care a solicitat, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Budăi Vitalie să fie declarat vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal și aplicarea unei amenzi de 800 unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

În apel procurorul a invocat că, instanța de judecată contrar art. 101 Cod de procedură penală nu a dat apreciere fiecărei probe examinate și analizate de către acuzare din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

La baza sentinței instanța a pus declarațiile părții vătămate, Chimacovschi Ivan, date în cadrul cercetării judecătorești, unde acesta menționează că la moment nu are pretenții materiale sau morale față de inculpatul, Budăi Vitalie, acestuia fiindu-i deja reparat prejudiciul, pe cînd la urmărirea penală acesta indica prejudiciu de 5 500 lei împreună cu mama sa, Chimacovschi Sima.

La fel instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că, acuzarea a prezentat materiale care indică asupra faptului că, procesul penal și ulterior urmărirea penală în privința persoanelor care au comis furtul de la partea vătămată, Chimacovschi Ivan a fost pornit în urma autosesizării procurorului în urma examinării materialelor în privința lui V.Budăi și doar în așa mod Topală Mihail a fost recunoscut vinovat și încetat procesul în urma împăcării părților, fiind reparat prejudiciul.

Pe lîngă declarațiile părții vătămate, Chimacovschi Ivan și martorilor Chimacovschi Sima, Topală Mihail, Crasnov Alexandru, vinovăția inculpatului se mai demonstrează prin plîngerea lui I.Chimacovschi, informația de la IP xxx din

01.02.2016 procesul-verbal de autosesizare, ordonanța de pornire a urmăririi penale și alte materiale ale cauzei penale.

Mai mult ca atât, instanța de judecată a invocat că, acțiunile lui Budăi Vitalie nu au adus o atingere sporită intereselor publice sau nemijlocit autorităților și imaginii poliției astfel încât fapta acestuia să fie pasibilă răspunderii penale, constatând că acțiunile acestuia constituie o contravenție, însă legislația menționează că el era obligat să întreprindă acțiuni de investigare a cazului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 aprilie 2018, a fost respins ca nefondat apelul procurorului, cu menținerea sentinței contestate.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt, de drept și just a tras concluzia, că inculpatul Budăi Vitalie a comis contravenție prevăzută la art. 312 Cod contravențional, dar nu infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal, corect încetând procesul penal pe motiv că fapta acestuia constituie contravenție și încetând procesul contravențional din motivul prescripției răspunderii contravenționale.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect și obiectiv apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Soluția sa instanța de fond a expus-o și motivat-o în sentința din 19.06.2017, bazată pe următoarele probe: declarațiile inculpatului Budăi Vitale, declarațiile părții vătămate Chimacovschi Ivan, declarațiile martorilor Chimacovschi Sima, Topală Mihail, Crasnov Alexandru: informația oferită de IP XXX cu nr. 399 din 01.02.2016, ordinul nr. 63ef din 09.02.2016, ordinul nr.755ef din 25.10.2015 fișa de post, proces-verbal de ridicare din 30.09.2016, ordonanța de pornire a urmăririi penale din 21.04.2016, ordonanța de punere sub învinuire a lui M. Topală din 21.04.2016, ordonanța de încetare a urmăririi penale în legătură cu împăcarea părților din 22.04.2016, care au fost cercetate în ședința de judecată și apreciate la justa valoare.

Prima instanță corect a stabilit că, Budăi Vitalie a comis o contravenție prevăzută la art. 312 Cod contravenționale – abuzul de serviciu adică folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii în următoarele circumstanțe: Budăi Vitalie, activînd în funcția de șef de post, ofițer superior de sector al Postului de Poliție Cuconeștii Noi al Sectorului de poliție nr.4 (Zăbriceni) al Inspectoratului de Poliție XXXal IGP MAI, fiind în virtutea legii persoană publică, fiind obligat conform atribuțiilor de serviciu reglementate de fișa de post aprobată de către Șeful IP XXX al IGP la 25.02.2015, intenționat, avînd ca motiv interese manifestate prin avantaje nepatrimoniale și anume de a-și ușura activitatea și de a nu respecta ordinea legală, la adresarea cet. Chimacovschi Ivan, locuitor a s. XXX, pe care nu a înregistrat-o în conformitate cu prevederile legislației în vigoare cu privire la infracțiunea de furt a unor bunuri și anume piese de tractor și unui câine de rasă care îi aparțineau cu drept de proprietate familiei sale, indicînd în paralel și persoana bătută, a intervenit în favoarea soluționării cererii date în afara cadrului legal prin încercarea aplanării situației de conflict în scopul împăcării victimei și a persoanei vinovate de comiterea infracțiunii date, oferindu-le un termen de împăcare, încercare care a eșuat și care a avut loc pentru a nu fi înregistrată plîngerea în mod legal.

Ulterior, la 29.12.2015, Budăi Vitalie, avînd aceeași funcție, activînd în aceeași instituție din cadrul MAI și deținînd aceleași obligațiuni de serviciu, cu intenția de a-și ușura activitatea și de a nu respecta ordinea legală, la adresarea repetată a lui Chimacovschi Ivan, locuitor al s. XXX, cu plîngere scrisă referitor la faptul sustragerii de la el din gospodărie a mai multor bunuri și anume piese de tractor și unui cîine de rasă, care au o valoare materială în urma căruia i s-a cauzat un prejudiciu material de 5 500 lei, folosind situația de serviciu, prin abuz de serviciu, fiind în virtutea legii obligat să înregistreze în mod corespunzător plîngerea, a inacționat în scopul tănuirii infracțiunii date și despre care a fost informat prin plîngere, nu a înregistra cererea în modul corespunzător, prin ce nu a respectat prevederile pct. 5 al Instrucțiunii aprobate prin ordinul nr. 12/254/286-0/95 din 18.07.2008 și mai mult ca atît, a deteriorat-o în prezența victimei, urmînd ca doar ulterior, în cadrul examinării cauzei penale intentate la plîngerea lui Chimacovschi Ivan, ultimul să-și recupereze prejudiciul astfel cauzat.

Instanța de apel a reținut că, art. 327 alin. (1) Cod penal, prevede răspunderea penală pentru (1) Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1150 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Ca elemente obligatorii ale acestei infracțiuni sunt acțiunea/inacțiunea persoanei publice, pe de o parte și daunele, pe de altă parte și trebuie să fie o legătură causală dintre acțiuni/inacțiuni și daunele cauzate. Atît acțiunea/inacțiunea, cît și daunele trebuie să fie comise nemijlocit de făptuitor.

Infracțiunea prevăzută la art. 327 alin. (1) Cod penal este o infracțiune materială și ea se consideră consumată din momentul survenirii daunelor în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

În contextul cerințelor dispoziției articolului nominalizat, raportate la faptele stabilite de instanța de fond, instanța de apel a considerat corectă concluzia instanței de fond că, organul de urmărire penală nu a avut suficiente temeiuri pentru a încadra acțiunile/inacțiunile lui Budăi Vitalie ca fiind abuz de serviciu în sensul normei prevăzute la art. 327 alin. (1) Cod penal.

Corect s-a statuat că, organul de urmărire penală nu a demonstrat nemijlocit existența prejudiciului cauzat părții vătămate Chimacovschi Ivan în urma acțiunilor lui Budăi Vitalie, or, partea vătămată în ședința de judecată a declarat expres că n-are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat.

Procurorul a încadrat acțiunile lui Budăi Vitalie, ca abuz de serviciu cu cauzarea daunelor considerabile, dar partea vătămată, Chimacovschi Ivan, n-a revendicat asemenea prejudicii de la acesta.

Tot aici instanța de apel a menționat că, prin ordonanța de încetare a urmăririi penale din 22.04.2016 s-a stabilit că lui Chimacovschi Ivan i-a fost cauzată paguba, materială în sumă de 5500 lei de către Topală Mihail și tot acesta i-a restituit-o.

Declarațiile din instanța de judecată a părții vătămate, Chimacovschi Ivan și constatările din ordonanța vizată vin în contradicție cu alegațiile procurorului din apel referitor la daune.

Prezența daunelor considerabile este un element importat și dacă fapta de abuz de serviciu nu implică producerea lor, răspunderea poate fi aplicată în conformitate cu prevederile art. 312 Cod contravențional.

Circumstanțele stabilite prin probele menționate mai sus raportate la art. 327 alin. (1) Cod penal și art. 312 Cod contravențional, indică doar la prezența în acțiunile (restituirea sesizării, ruperea sesizării părții vătămate referitor la furt) inacțiunile (neînregistrarea sesizării referitor la infracțiune și neîntreprinderea măsurilor în modul stabilit de lege) lui Budăi Vitalie din 15.12.2015 și 29.12.2015 a elementelor constitutive ale contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional, așa cum acestea n-au adus atingerea sporită drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei de a fi pasibilă răspunderea penală.

Inculpatul, Budăi Vitalie, n-a fost unica persoană publică care primește sesizările despre infracțiuni, după aceasta partea vătămată, Chimacovschi Ivan, adresându-se a doua zi la procuror, care a primit-o, a pornit urmărirea penală și a încetat-o în urma împăcării părților, fiindu-i restituit acestuia prejudiciul cauzat prin furt de către Topală Mihail.

La momentul înaintării învinuirii lui Budăi Vitalie toate aceste acțiuni de urmărire penală erau deja executate și partea vătămată Chimacovschi Ivan nu mai avea prejudiciu de pe urma furtului.

În final, partea vătămată și-a recuperat daunele materiale, iar față de inculpatul Budăi Vitalie n-a înaintat careva pretenții materiale, morale sau de alt ordin.

Soluția procurorului pe caz a fost aceeași, de împăcare a părților, ca și cea propusă de Budăi Vitalie, doar că acesta n-a înregistrat infracțiunea cu activitățile corespunzătoare.

În speța dată, instanța de fond corect a stabilit că, Budăi Vitalie în virtutea funcției deținute, era obligat să înregistreze comunicările despre infracțiuni în ordinea stabilită de „Instrucția privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni”, aprobată prin ordinul interdepartamental nr. 121/254/286-0/95 din 18.07.2008, cu toate acestea n-a înregistrat plângerile și nu a anunțat Unitatea de Gardă a IP XXX pentru infracțiunea să fie luată la evidență în R-11 a IP XXX.

Deși acțiunea/inacțiunea lui Budăi Vitalie s-a realizat, dar nu s-a demonstrat ca acestea ar fi cauzat vreun prejudiciu considerabil lui Chimacovschi Ivan.

Prejudiciul de 5 500 lei lui Chimacovschi Ivan i-a fost cauzat prin fapta de furt comisă de Topală Mihail, dar nu de Budăi Vitalie, de aceea și acesta n-a înaintat careva pretenții materiale sau morale față de ultimul.

Cît ține de textul „intereselor publice sau” de la alin. (1) art. 327 Cod penal, acesta a fost declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 33 din 07.12.2017, de aceea toate argumentele pe care procurorul le-a indicat în apel referitor la interesul public sunt absolut nefondate și nu se vor mai supune examinării.

De asemenea instanța de fond a apreciat corect poziția inculpatului Budăi Vitalie și a apărătorului său, stabilind că nu-s temeiuri de achitare, deoarece sunt prezente elementele contravenției prevăzute la art. 312 Cod contravențional. Argumentele acestora le-a analizat prin coroborare cu declarațiile părții vătămate, a martorilor și a celorlalte materiale, constatând că raționamentele lor au fost înaintate doar cu scopul evitării răspunderii.

Instanța de fond de fapt într-un mod clar și desfășurat s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate de procuror în apel, le-a apreciat just prin priza

circumstanțelor de fapt stabilite la caz, le-a raport corect la prevederile legale și le-a indicat în motivarea soluției.

Toate probele au fost cercetate în ședința de judecată și analizate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității, veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

La baza sentinței instanța de fond a pus declarațiile atât ale inculpatului, cât și ale părții vătămate, martorilor, precum și materialele cauzei, asupra cărora s-a expus într-un mod corect, obiectiv, multiaspectual, raportându-le la prevederile legii la care se referă speța dată. S-a indicat importanța fiecărei probei pentru cauza penală dată și ce fapt se confirmă prin aceasta. Probele sau apreciat corect.

Nu este întemeiat nici argumentul procurorului că, sentința este ilegală și neîntemeiată, deoarece conținutul sentinței indică contrariul.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recurentul invocă că, vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate este dovedită prin probe administrate și cercetate, care nu au fost apreciate prin prisma coroborării lor. Instanța de apel neîntemeiat a respins solicitarea procurorului de a relua cercetarea judecătorească. Declarațiile părții vătămate date la urmărirea penală sunt contradictorii cu declarațiile date în cadrul cercetării judecătorești, ori, inițial partea vătămată a declarat că în urma inacțiunilor lui Budăi Vitalie, acesta a fost prejudiciat cu 5 500 lei, ceea ce constituie un prejudiciu considerabil, iar prejudiciul a fost recuperat doar în urma intervenirii organului de urmărire penală.

6. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, inclusiv poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Din conținutul deciziei rezultă că, instanța de apel în cauza dată nu a respectat aceste stricte prevederi legale, din sensul cărora rezultă că nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

La examinarea probelor, care confirmă sau infirmă vinovăția persoanei, instanța de judecată este obligată să argumenteze în hotărârea adoptată motivele admiterii sau respingerii probelor prezentate atât de învinuire, cât și de apărare și este obligată să

aprecieze toate probele examinate în ședința de judecată, indiferent de faptul, dacă au fost administrate la etapa urmăririi penale sau au fost prezentate de către părți în ședința de judecată.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.*

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.*

Prin urmare, statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel la adoptarea deciziei de respingere a apelului declarat de procuror, cu menținerea sentinței fără modificări, n-a respectat întocmai prevederile legale enunțate, adoptând o soluție pripită în speța discutată, din următoarele considerente.

Astfel, dacă instanța de apel respinge apelul procurorului, partea descriptivă a deciziei urma să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat pronunțând hotărârea respectivă, să indice din ce motive ele urmează admise ori respinse ca probe, or instanța de apel nu invocă circumstanțele care au stat la baza concluziei sale și își întemeiază soluția doar prin descrierea probelor, însă la adoptarea hotărârii e rezonabilă expunerea circumstanțelor faptelor comise, luându-se în considerație cronologia evenimentelor și probele ce susțin concluziile instanței privind vinovăția sau nevinovăția și aprecierea juridică a faptei. În acest caz, după aprecierea probelor și încadrarea juridică a acțiunilor vinovatului instanța la motivarea deciziei trebuie să argumenteze concluzia generală privind volumul învinuirii dovedite în privința inculpatului și privind încadrarea juridică a acțiunilor lui.

Potrivit deciziei, instanța de apel a respins apelul procurorului și a menținut sentința motivând că, fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional, indicând totodată că *„organul de urmărire penală nu a demonstrat nemijlocit existența prejudiciului cauzat părții vătămate în urma acțiunilor lui Budăi Vitalie, or, partea vătămată în ședința de judecată a declarat expres că nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat.”*

În urma celor menționate, Colegiul penal lărgit susține că, atât în plângerea părții vătămate cât și în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu se menționează că, ultimei i-a fost cauzat un prejudiciul considerabil prin furt, iar Budăi Vitalie urma să înregistreze plângerea, or, în urma inacțiunilor lui Budăi Vitalie, partea vătămată a fost prejudiciat cu 5 500 lei.

Așadar, Colegiul penal lărgit relevă că, deși instanțele de fond au constatat că acțiunile lui Budăi Vitalie constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod contravențional, eronat au constatat faptele precum că, organul de urmărire penală nu a demonstrat nemijlocit existența prejudiciului cauzat părții vătămate săvârșite prin indicarea acțiunilor incriminate conform ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriului, or, instanțele de judecată au pus la baza soluției adoptate, declarațiile părții vătămate date în cadrul cercetării judecătorești care a declarat că nu are careva

pretenții materiale și morale față de inculpat, fiindu-i deja recuperat prejudiciul cauzat, pe când declarațiile date la urmărirea penală nu au fost apreciate la justa valoare, acesta declarând că în urma inacțiunilor lui Budăi Vitalie, partea vătămată a fost prejudiciat cu 5 500 lei, care este un prejudiciu considerabil, precum și prin faptul că persoanele vinovate de furt, nu au fost trase la răspundere.

Colegiul penal lărgit indică că, din materialele cauzei se demonstrează faptul că, prejudiciul părții vătămate a fost recuperat în rezultatul intervenirii organului de urmărire penală și anume în urma autosesizării procurorului și examinării materialelor cauzei penale pornite în privința lui Budăi Vitalie, astfel, doar în așa mod persoana vinovată de comiterea furtului a fost recunoscută vinovată și procesul penal a fost încetat în privința lui Topala Mihail în urma împăcării părților, iar prejudiciul a fost recuperat de către ultimul.

Astfel, în urma celor menționate mai sus, nu este clară poziția instanțelor de fond care susțin că organul de urmărire penală nu a demonstrat faptul că inculpatul prin acțiunile/inacțiunile penale a cauzat un prejudiciu estimat a fi considerabil.

Mai mult, Colegiul penal lărgit menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de Codul de procedură penală și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Raportând cele indicate la speța supusă judecării Colegiul penal lărgit consideră că, instanța de apel s-a expus prematur doar asupra câtorva probe, fără o analiză în cumul a tuturor probelor prezentate de părți, neelucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, ca urmare fiind prematură soluția instanței de apel privind încetarea procesului penal în privința inculpatului pe motiv că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 312 Cod de procedură penală.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature, nemotivate.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui Budăi Vitalie, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al

coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

Astfel, Colegiul constată că și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel.

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că, erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul penal lărgit, să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, prezența sau lipsa în acțiunile inculpatului a infracțiunii incriminate, și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

d e c i d e:

admite recursul ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Liliana Pasat, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 aprilie 2018, în cauza penală, în privința lui **Budăi Vitalie XXX** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Pronunțată integral la **29 august 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu